

Názov prednášky:

Spojovací predpis a komunikácia - Rádiotelefonne postupy a letecká frazeológia,
Rozdelenie vzdušného priestoru SR

Priebežné hodnotenie:

Postupy pre letové prevádzkové služby L-4444,
Pravidlá lietania L-2,
Všeobecné vedomosti o lietadlách,
Predpis o letových prevádzkových službách L-11,
Prevádzka lietadiel

Vyučujúci:

RNDr. Ján Kaňuk, PhD.

Literatúra:

mapa

NOTAM

NOTAM je informácia písomného charakteru, majúca priamu prevádzkovú dôležitosť.

Táto informácia sa musí vydávať okamžite keď je dočasného a krátkodobého charakteru, alebo keď sú zmeny oznamované v krátkom časovom predstihu prevádzkovo významné a upozorňujú na trvalé alebo dočasné zmeny dlhodobého charakteru. Každý NOTAM musí byť čo najstručnejší a formulovaný tak, aby bol jeho zmysel jasný bez referencie na iný dokument a musí sa vysielieť ako samostatná telekomunikačná správa. O správach NOTAM a SNOWTAM pojednáva predpis L-15

A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N00520W050

A) EGTG/EGPX B) 9104030730 C) 9104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 12 200 m (40 000ft)MSL.

NOTAM

A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N00520W050

A) EGTG/EGPX B) 9104030730 C) 9104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 12 200 m (40 000ft)MSL.

A0623/02 - Séria NOTAMu sa označuje písmenom a číslom, skladajúcich sa zo štyroch číslic, nasledovaných lomítkom a ďalšími dvoma číslicami označujúcimi rok.

NOTAMN - Označenie informácie, kde písmeno N označuje kategóriu informácie a môže byť iné, napr. R pre zmenu

NOTAM

A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N00520W050

<https://gis.icao.int/firmsd/>

EGXX - celý riadok Q sú tzv. kvalifikátory rozdelený do 8 polí (ak sú niektoré prázdne, neuvádzajú sa.) Táto časť je smerová značka letiska (podľa ICAO), FIR alebo označenie štátu plus XX. Ak sa jedná o viac ako jeden FIR, budú uvedené v položke A

QRDCA - NOTAM kód. Päť písmenový kód ICAO alebo jeden z nasledujúcich možností,

Podľa potreby: Ak subjekt NOTAM (druhé a tretie písmeno NOTAM kódu) nie je uvedený v zozname NOTAM kódov, sú použité v závislosti na kategórii nasledujúce písmena:

QAGXX - AGA

QRCXX - RAC

QCOXX - COM

QXXXX - ostatné

Ak podmienky nie sú v zozname NOTAM kódov, používa sa ako štvrté a piate písmeno XX. Pr. : QFA XX

V rušiacom NOTAMe sa musia ako štvrté a piate písmeno používať nasledujúce písmená:

AK - obnovenie normálnej prevádzky

AL - v prevádzke podľa predtým publikovaných podmienok / obmedzení

AO - prevádzkyschopný

CC - ukončené

XX - otvorená reč

NOTAM

A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N00520W050

A) EGTT/EGPX B) 9104030730 C) 9104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 12 200 m (40 000ft)MSL.

IV - Druh prevádzky

I - IFR V - VFR IV - IFR/VFR vzťahuje sa k oboom prevádzkam

NBO – účel

N - určený do okamžitej pozornosti prevádzkovateľov

B - určený pre prípravu PIB

O - prevádzkovo dôležité lety IFR

M- rôzne NOTAM, ktoré niesú nutné na predletovú prípravu, sú k dispozícii na vyžiadanie.

W - rozsah

L - letisko

E - trať

W - navigačná výstraha

NOTAM

A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N00520W050

A) EGTT/EGPX B) 9104030730 C) 9104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 12 200 m (40 000ft)MSL.

000/400- dolná a hodná hranica. Ak nieje horná a dolná hranica špecifikovaná, uvádzajú sa hodnoty 000/999. Ak sa dotýka organizovaného vzdušného priestoru (CTR TMA ...) je uvedená vždy.

5510N00520W050 - zemepisné súradnice a polomer

Údaje zemepisnej dĺžky a trojmiestny číselný údaj o polomere v NM sú udávané s presnosťou na jednu minútu (napr: 4700N01140E43). Zemepisnými súradnicami je určený približný stred kružnice , ktorej polomer zahŕňa celý dotknutý priestor.

NOTAM

A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N00520W050

A) EGTT/EGPX B) 9104030730 C) 9104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 12 200 m (40 000ft)MSL.

EGTT/EGPX - Smerová značka letiska, alebo letísk podľa ICAO ktorých sa daná informácia dotýka.

https://en.wikipedia.org/wiki/ICAO_airport_code

9104030730 - Rok dátum a čas (v UTC), kedy NOTAM nadobúda platnosť

9104281500 - Rok dátum a čas (v UTC), kedy NOTAM končí platnosť ak sa jedná o viacero oddelených informácií, alebo ak je to trvalého charakteru, používa sa PERM,(permanent) ak nieje známa informácia o čase, za skupinou dátum sa uvádza EST (estimated)

DANGER AREA DXX IS ACTIVE - popis danej informácie

Rozdelenie vzdušného priestoru SR

Podľa § 2 Zákona č. 143/1998 Z.z. sa vzdušným priestorom Slovenskej republiky rozumie vzdušný priestor nad územím Slovenskej republiky do výšky, v ktorej možno vykonávať leteckú prevádzku.

Rozdelenie vzdušného priestoru a pravidiel lietania ustanovuje všeobecne záväzný predpis.

Zákaz a obmedzenie letov je z dôvodu ochrany strategických a bezpečnostných objektov civilného, vojenského a štátneho záujmu.

Vo výnimočnom stave môže byť zakázané vykonávanie letov civilných lietadiel.

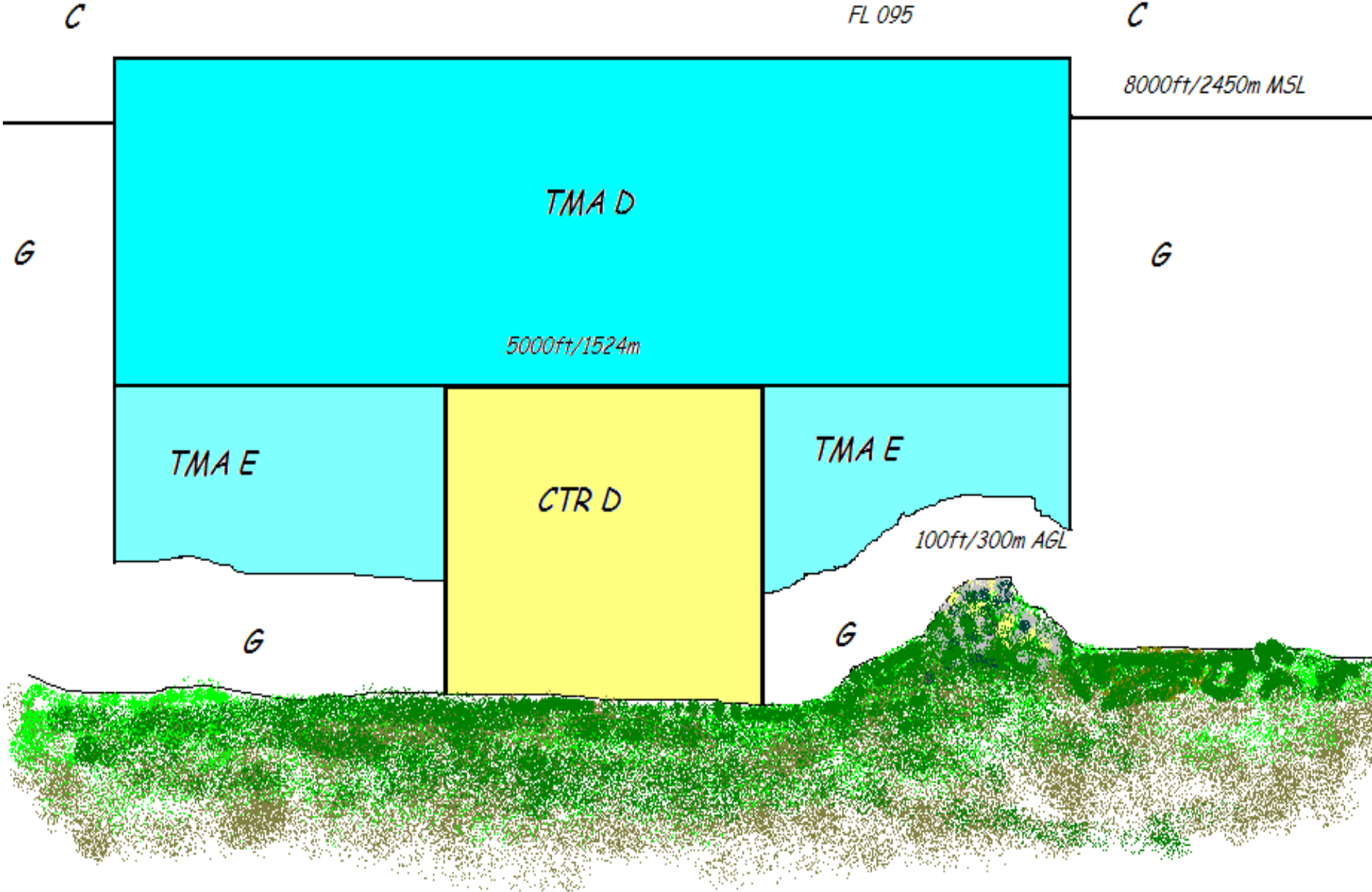
Letová cesta (Airways) je riadená oblasť vo forme koridoru vybavená rádionavigačnými zariadeniami , jej smer ku ktorémukoľvek bodu je vyjadrený v stupňoch.

Trať ATS (Air Traffic Services Route), stanovená trať určená k usmerneniu toku RLP, zahrňuje letovú cestu v riadenom alebo neriadenom priestore, priletovú alebo odletovú trať a pod., medzi tratiami musí byť zaistený ochranný priestor a bezpečný rozstup. Trate sú označené základnými písmenami abecedy, následne číslom od 1 po 999.

Celkom sedem tried vzdušného priestoru A,B,C,D,E,F,G s postupne klesajúcou úrovňou poskytovaných služieb a nárokmi na vybavenie lietadiel.

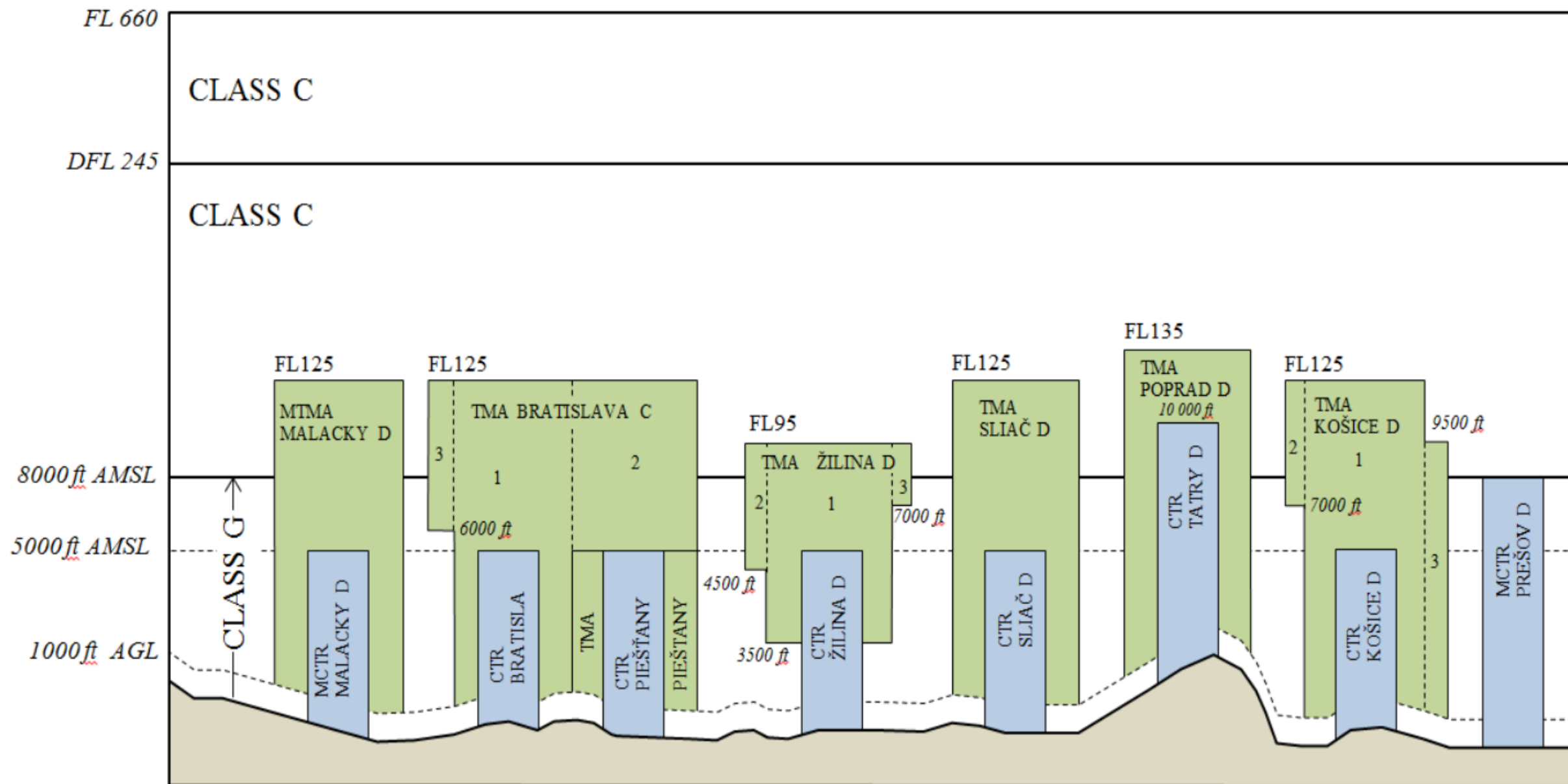
Vo vzdušnom priestore SR sa uplatňujú triedy C,D, G

Rozdelenie vzdušného priestoru SR

Riadený vzdušný priestor ATS – CTA, TMA, CTR

UNCLASSIFIED

Rozdelenie vzdušného priestoru SR

Trieda	Druh letu	Rozstupy sa zaisťujú	Poskytovaná služba	Obmedzenie rýchlosti *	Požiadavky na rádiové spojenie	Predmet povolenia ATC
A	Len IFR	Všetkým letadlám	Služba riadenia letovej prevádzky	Neaplikuje sa	Stále obojsmerné	Áno
B	IFR	Všetkým letadlám	Služba riadenia letovej prevádzky	Neaplikuje sa	Stále obojsmerné	Áno
	VFR	Všetkým letadlám	Služba riadenia letovej prevádzky	Neaplikuje sa	Stále obojsmerné	Áno
C	IFR	IFR od IFR IFR od VFR	Služba riadenia letovej prevádzky	Neaplikuje sa	Stále obojsmerné	Áno
	VFR	VFR od IFR	1) Služba riadenia letovej prevádzky na zaistenie rozstupov od IFR; 2) Informácie o prevádzke VFR/VFR (a na žiadosť rady na vyhnutie)	IAS 460 km.h ⁻¹ (250 kt) pod 3 050 m (10 000 ft) AMSL	Stále obojsmerné	Áno
D	IFR	IFR od IFR	Služba riadenia letovej prevádzky vrátane informácie o letoch VFR (a na žiadosť rady na vyhnutie)	IAS 460 km.h ⁻¹ (250 kt) pod 3 050 m (10 000 ft) AMSL	Stále obojsmerné	Áno
	VFR	Žiadnym letadlám	Informácie o všetkých ostatných letoch (a na žiadosť rady na vyhnutie)	IAS 460 km.h ⁻¹ (250 kt) pod 3 050 m (10 000 ft) AMSL	Stále obojsmerné	Áno

E	IFR	IFR od IFR	Služba riadenia letovej prevádzky a informácie o prevádzke letov VFR, ak môžu byť užitočné	IAS 460 km.h ⁻¹ (250 kt) pod 3 050 m (10 000 ft) AMSL	Stále obojsmerné	Áno
	VFR	Žiadnym lietadlám	Informácie o prevádzke, ak sú k dispozícii	IAS 460 km.h ⁻¹ (250 kt) pod 3 050 m (10 000 ft) AMSL	Nevyžaduje sa	Nie
F	IFR	IFR od IFR, ak je to možné	Letová poradná služba, letová informačná služba	IAS 460 km.h ⁻¹ (250 kt) pod 3 050 m (10 000 ft) AMSL	Stále obojsmerné	Nie
	VFR	Žiadnym lietadlám	Letová informačná služba	IAS 460 km/h ⁻¹ (250kt) pod 3 050 m (10 000 ft) AMSL	Nevyžaduje sa	Nie
G	IFR	Žiadnym lietadlám	Letová informačná služba	IAS 460 km.h ⁻¹ (250 kt) pod 3050 m (10 000ft) AMSL	Stále obojsmerné	Nie
	VFR	Žiadnym lietadlám	Letová informačná služba	IAS 460 km.h ⁻¹ (250 kt) pod 3050 m (10 000ft) AMSL	Nevyžaduje sa	Nie

* Ak je prevodná nadmorská výška menšia ako 3 050 m (10 000 ft) AMSL, namiesto údajov 10 000 ft sa použije FL 100.

Rozdelenie vzdušného priestoru SR

Priestory publikované v AIP SR (P, R, D, TRA TSA) v AIP SR ENR 5.1 Navigačné výstrahy (P,R,D)

LZP - zakázané priestory –celkom publikované 3 priestory - P1, P23 a P 29

LZR - obmedzené priestory –celkom publikovaných 20 priestorov R10, R24, R28, R40, R49, R50,R60A, R60B, R90, R100A, R113A, R113B,R213A, R213B, R222, R223, R225A, R225B, R313A, R313B, R314, R315

LZD - nebezpečné priestory –celkom publikované 2 priestory- D1 a D2

AIP SR ENR 5.2 Vojenské cvičenia a výcvikové priestory (TSA, TRA)

LZTSA - dočasne vyhradený priestor –celkom publikovaných 7 priestorov 06A, 06B, 06C, 06D, 09A, 09W, 10

LZTRA - dočasne rezervovaný priestor –celkom publikovaných 9 priestorov 01, 02, 03, 04A, 04B, 05, 07, 07Y, 65

celkom 41 pre ASR 35

<https://aim.lps.sk/>

Porovnanie rozdelenie vzdušného priestoru

	ŠTÁTY FAB CE							OKOLITÉ ŠTÁTY (mimo FAB CE)																
State	Austria	Bosnia and Herzegovina	Czech Republic	Croatia	Hungary	Slovakia	Slovenia	Poland	Ukraine	Switzerland	Italy													
	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C													
FL 195	D						D				G													
FL 140	E do 11500ft Salzburg G																							
FL 125																								
FL 115	FL 115																							
FL 110	D																							
FL 100	FL 100	FL 095		9500 ft			FL 095	9500 ft	FL 100 FL 130 Alpy															
9500 FT																								
9000 FT				G/E G Klagenfurt E Hallein								8000 ft												
8000 FT	G	E				7500 ft		D		AWY, RNAV, CDR (vnorené)														
7500 FT		F																						
7000 FT																								
6000 FT																								
5000 FT		G		G		Nad 7000 ft ODPOVEDAČ																		
4000 FT								G																
2000 FT																								
1000 FT																								
GND		G	G	G	G	G	G	G	FL 115 D FL 90 E															